

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN DE VAARTKAAI 60 TE MERKSEM (ANTWERPEN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 761

Rapport opgemaakt door: Bénédicte Cleda

Kontichsesteenweg 38

2630 Aartselaar

november 2018

Dossiernr. PN intern: 24508.R.01

PN extern: 23074

PN OE: 2018G207

Aartselaar

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief aan de Vaartkaai 60 te Merksem (Antwerpen)

Auteur

Bénédicte Cleda

Projectnummer

- 24508 (intern)
- 2018G207 (Agentschap Onroerend Erfgoed)

Plaats en datum

Aartselaar, november 2018

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 761

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
Versie	Datum	Status
v0	Juli 2018	Interne draft
v1	November 2018	Externe draft
v2	November 2018	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Anouk Van der Kelen
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Anouk Van der Kelen
General Director	Patrick Hambach

INHOUD

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN	6
1 INLEIDING.....	6
2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS.....	9
3 GEMOTIVEERD ADVIES	10
4 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING.....	11

LIJST VAN FIGUREN

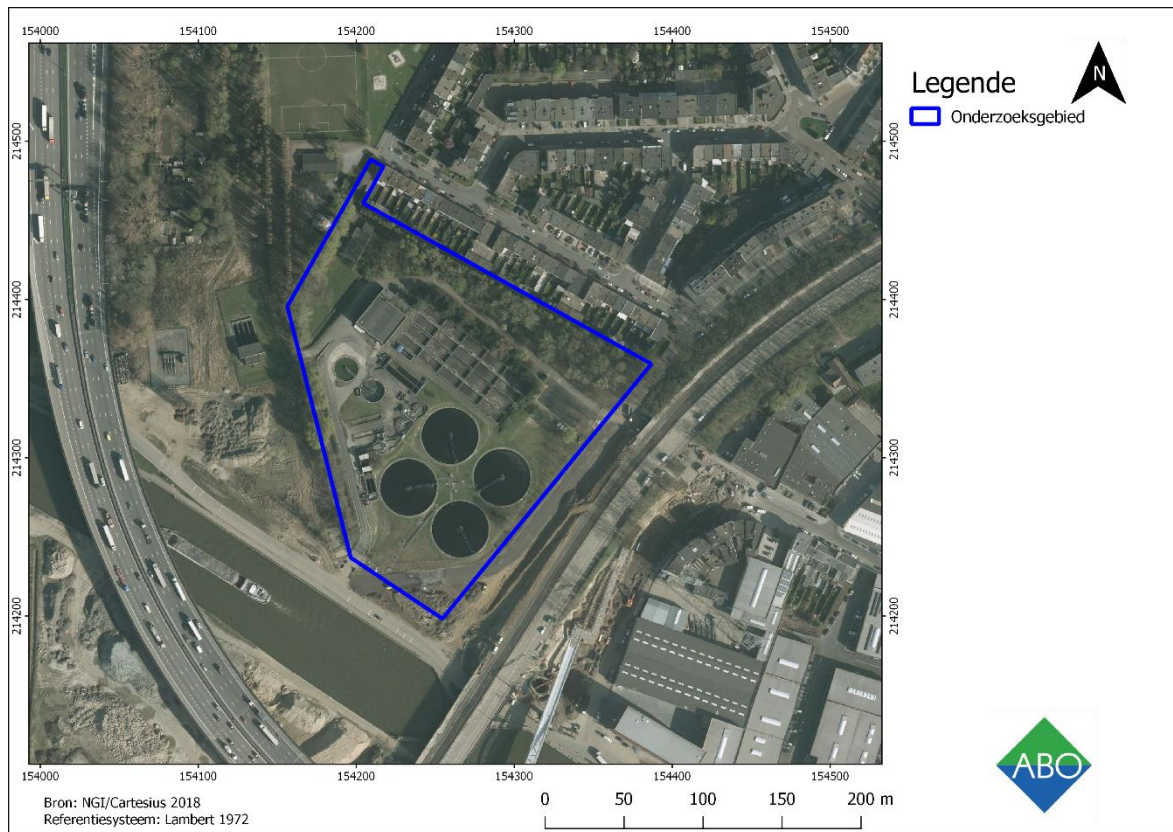
Figuur 1: Luchtfoto (middenschalige winteropnamen, kleur, 2017) met aanduiding van het studiegebied (bron: Geopunt 2018)	7
Figuur 2: Het studiegebied weergegeven op het GRB met aanduiding van de kadastrale gegevens (bron: Geopunt 2018).....	7
Figuur 3: Recente orthofoto met overlay van de geplande ingrepen (bron: Geopunt en Initiatiefnemer 2018).....	8

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

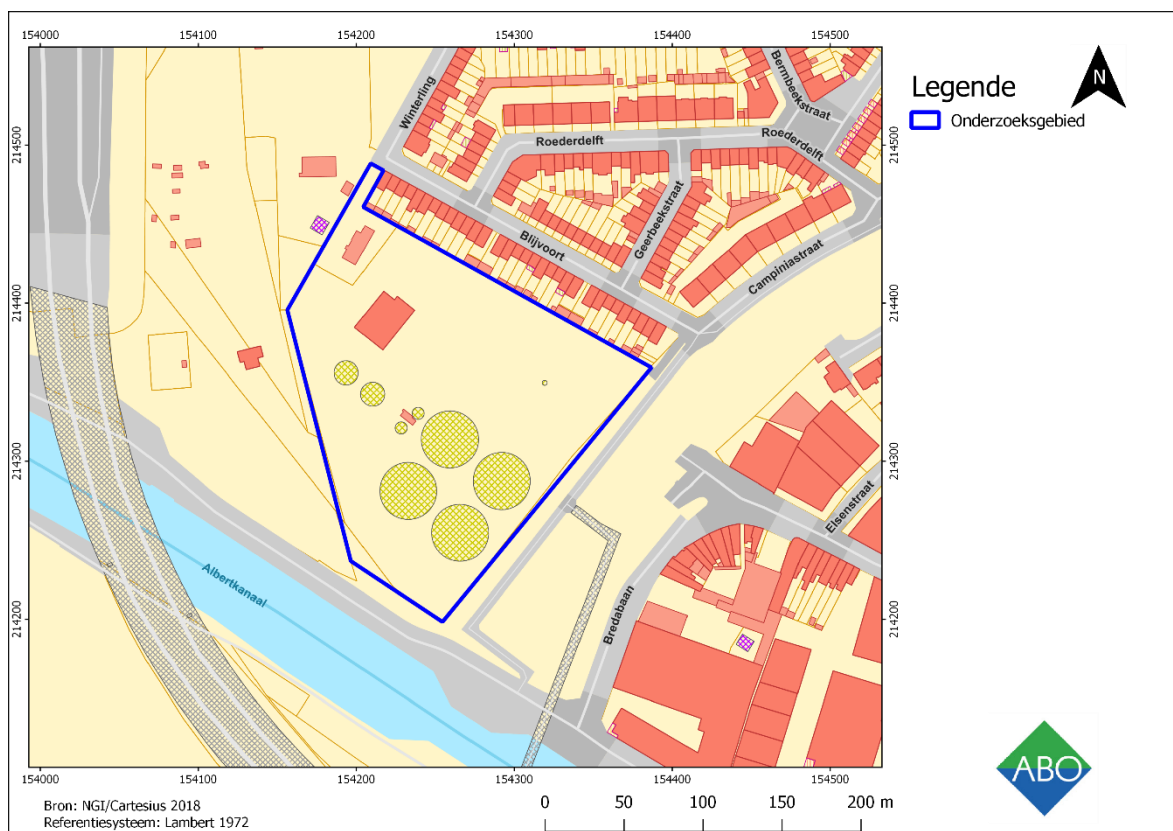
1 INLEIDING

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer naar aanleiding van de herinrichting van een reeds bestaand rioolwaterzuiveringsgebied te Merksem, Vaartkaai 60 (Figuur 1 - 2). Het gaat dan meer specifiek om de renovatie of optimalisatie van de mechanische zuivering, de bouw van een nieuwe selector en anaerobie, een nieuw beluchtingsbekken en recirculatiemaal, de vervanging van de EM van de nabezinktanks, betonherstellingen aan de nabezinktanks en coating omloopgoten, het vervangen van slibretourleidingen, en hydrofoor, de vernieuwing van het laagspanningsgedeelte, inclusief bekabeling bestaande te behouden toestellen, de afbraakwerken van verouderde installatie onderdelen, de bouw van een nieuwe mechanische indiktafel en PE installatie, het bijplaatsen van een influentpompput en pomp, het vervangen van de effluentventuri door een EM-debietmeting, de aanpassing van de verdeelconstructie van de nabezinktanks, het afdekken van de slibbuffer met afzuiging en biofilter, voorzien van frequentiesturing/softstarters op de SWA pompen, de bouw van een groter type indiktafel in functie van de slibproductie van de laatste jaren, aanpassingen aan het dienstgebouw, en frequentieregeling op de influentvijzels. Daarnaast zal ook de verharding vernieuwd worden en een nieuwe riolering worden aangelegd (Figuur 3).

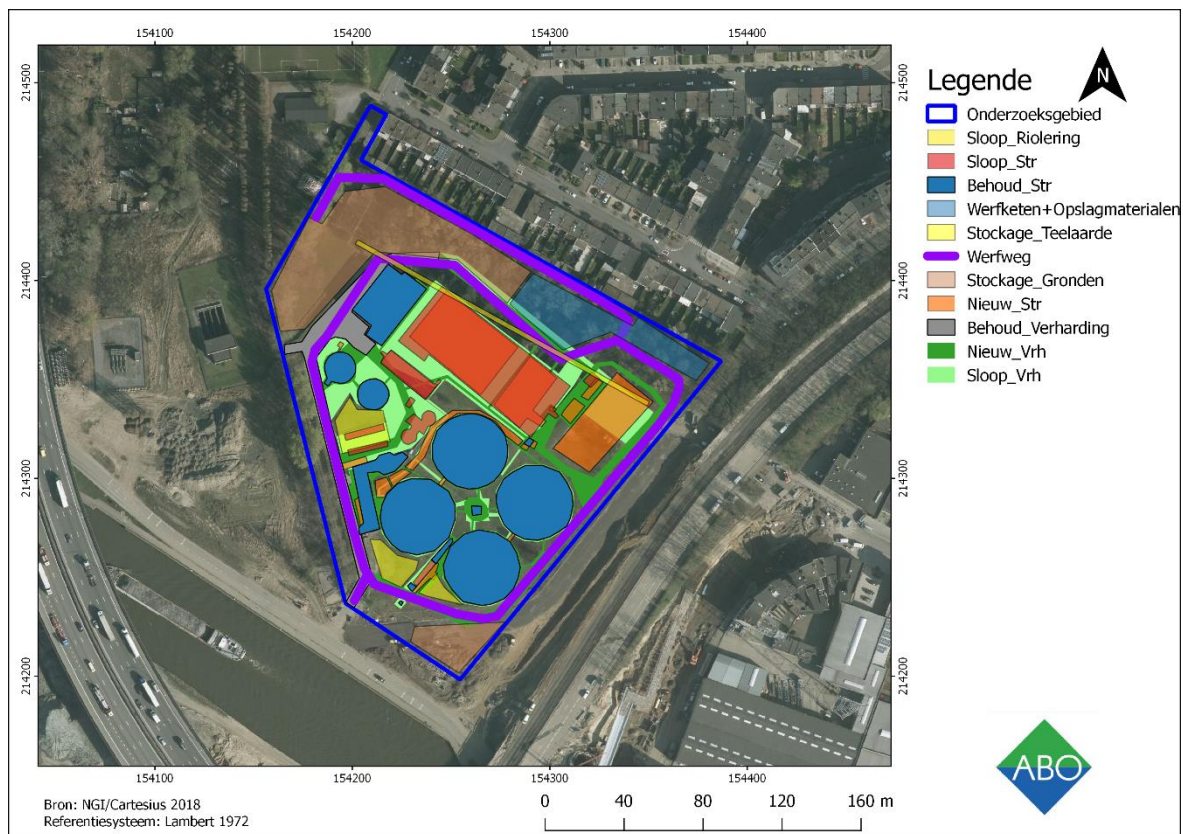
De beoogde werken worden beschouwd als een ingreep in de bodem buiten een woon- of recreatiegebied. Doordat de ingreep in de bodem (ca. 33.300m²) de 5.000m² overschrijdt, moet er in het kader van het Onroerend Erfgoeddecreet voorafgaand aan de aanvraag van stedenbouwkundige handelingen in het kader van een omgevingsvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerend Erfgoeddecreet).

Figuur 1: Luchtfoto (middenschalige winteropnamen, kleur, 2017) met aanduiding van het studiegebied (bron: Geopunt 2018)

Figuur 2: Het studiegebied weergegeven op het GRB met aanduiding van de kadastrale gegevens (bron: Geopunt 2018)

Figuur 3: Recente orthofoto met overlay van de geplande ingrepen (bron: Geopunt en Initiatiefnemer 2018)

2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	2018G207
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
- Straat + nr.:	Vaartkaai 60
- Postcode :	2170
- Fusiegemeente :	Merksem
- Land :	België
Lambert72 coördinaten (EPSG:31370)	NW: 154209, 214487 O: 154386, 214359 ZO: 154255, 214198 W: 154156, 214394
Kadaster	
- Gemeente :	Merksem
- Afdeling :	AFD 2, AFD 7
- Sectie :	C, G
- Percelen :	7d, 6s, 632h6
Onderzoekstermijn	November 2018
Thesauri	Bureauonderzoek, Vaartkaai, aanpassing en vernieuwing, booronderzoek, verstoring

3 GEMOTIVEERD ADVIES

Op basis van de reeds gekende archeologie in de nabije omgeving van het studiegebied (cfr. Centraal Archeologische Inventaris en historische situering), omvat het studiegebied een matig archeologisch potentieel voor resten gaande van het neolithicum tot de nieuwste tijd. Ook sporen en vondsten uit andere periodes kunnen niet bij voorbaat uitgesloten worden. Op basis van de ligging van het studiegebied en de vondsten uit de prehistorie in de omgeving, is er ook een - eerder laag doch niet uit te sluiten - steentijdpotentieel.

Aangezien de bodemverstoring van de geplande werken plaats zal vinden over het volledige studiegebied, en dit op diverse diepten (van 60 tot 600cm onder het maaiveld), is er een grote kans op de vernietiging van potentiële archeologische resten in de bodem. Gezien echter de diepgaande bodemverstoring in het recente verleden in de vorm van de aanleg van de rioolwaterzuiveringsinstallaties, riolering en wegenis, is de kans op een degelijke bewaring van de eventuele archeologische resten binnen het studiegebied beperkt. De ondergrond ter hoogte van de zone ingenomen door de huidige waterzuiveringsinstallaties is ongetwijfeld volledig verstoord tot op grote diepte. Het bestaande pompstation en de beluchtingsbekkens reiken tot 5 meter diep. De bestaande riolering is ca. 4 à 6 meter diep. De bestaande verharding is ca. 60 à 70 cm diep. Voor de zuidelijke en oostelijke zones van het onderzoeksgebied werd reeds vrijgave geadviseerd in de bekrachtigde archeologienota met ID2642. De noordelijke en westelijke zones echter, werden schijnbaar gevrijwaard van (sub)recente verstoring. Naar aanleiding hiervan leek het noodzakelijk om de graad van verstoring van de originele bodemopbouw in het noorden en westen van het onderzoeksgebied te evalueren aan de hand van controleboringen. De uitvoering van de controleboringen gaf aan dat het onderzoeksgebied in deze zones diepgaand verstoord is (met een gemiddelde verstoringsdiepte van 120cm onder het maaiveld). De oorspronkelijke bodemopbouw en daarmee ook het archeologische potentieel is zo quasi volledig vernield.

Op basis hiervan adviseren wij een **vrijgave** voor het volledige onderzoeksgebied.

4 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General Director		November 2018
Toon Moeskops	Business Unit Manager		November 2018
Anouk Van der Kelen	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		November 2018